

помощью Октая Казумова; Произведение, написанное и переведенное на родной язык, может доставить человеку не меньшее удовольствие, главное, чтобы переводчик вложил в работу то, что сохранит оригинальность автора и не потеряет высказывания.

ЛИТЕРАТУРА

1. Гамсахурдиа К. (1965): Избранные эссе в 8 томах. Том 7. Издательство «Советская Грузия». Тбилиси. П. 462.
2. Важа-Пшавела. (2012): Гоготур и Апшина. Издательство «Диоген». Тбилиси. П. 31.
3. Важа-Пшавела. (2012): Гоготур и Апшина. Издательство «Диоген». Тбилиси. П. 48.
4. Важа-Пшавела. (2012): Гоготур и Апшина. Издательство «Диоген». Тбилиси. П. 49.
5. Важа-Пшавела. (2012): Гоготур и Апшина. Издательство «Диоген». Тбилиси. П. 52.
6. Важа-Пшавела. (2012): Гоготур и Апшина. Издательство «Диоген». Тбилиси. П. 53.
7. Важа-Пшавела. (2012): Гоготур и Апшина. Издательство «Диоген». Тбилиси. П. 32.

Шевель Анжеліка

(Суми, Україна)

НАУКА ЯК ФЕНОМЕН КУЛЬТУРИ

В статті автор аналізує науку як феномен культури. З одного боку наука розглядається як цілісний феномен відносно світу культури, з іншого боку, наука постає як складний, структурований об'єкт, кожна з частин якого може бути розглянута як самостійний об'єкт. Описується гуманістичний погляд на науку українського філософа С.Б. Кримського, умови перетворення науки на культурний феномен. Автор наводить основні питання при розробці культурних стратегій, аспекти сучасних культурних стратегій у всьому світі. В статті наголошується на культурному контексті науки і його значенні в розвитку освітніх інновацій.

Ключові слова: культура, культурний феномен, культурна стратегія, наука, пізнавальний процес наукове знання.

В статье автор анализирует науку как феномен культуры. С одной стороны наука рассматривается как целостный феномен относительно мира культуры, с другой стороны, наука предстает как сложный, структурированный объект, каждая из частей которого может быть рассмотрена как самостоятельный объект. Описывается гуманистический взгляд на науку украинского философа С.Б. Крымского, условия превращения науки в культурный феномен. Автор приводит основные вопросы при разработке культурных стратегий, аспекты современных культурных стратегий во всем мире. В статье отмечается культурный контекст науки и его значение в развитии образовательных инноваций.

Ключевые слова: культура, культурный феномен, культурная стратегия, наука, познавательный процесс научное знание.

In the article the author analyzes science as a cultural phenomenon. On the one hand, science is seen as a holistic phenomenon in relation to the world of culture, on the other hand, science appears as a complex, structured object, each part of which can be considered as an independent object. The humanistic view on science of the Ukrainian philosopher S.B. Krymsky is described, the conditions for the transformation of science into a cultural phenomenon are highlighted. The author cites the main issues in the development of cultural strategies, aspects of modern cultural strategies around the world. The article emphasizes the cultural context of science and its importance in the development of educational innovations.

Key words: culture, cultural phenomenon, cultural strategy, science, cognitive process, scientific knowledge.

Сучасна Україна для свого розвитку має потребу в інноваційних технологіях, потребує і відповідно освічених, науково і технічно підготовлених фахівців, здатних забезпечувати такий розвиток на належному рівні. Задовольнити цю потребу зможе лише така освіта, в якій провідне місце займає наука і техніка і при якій головна роль належить науковому знанню в становленні творчої особистості. З цим пов'язана проблема розкриття науки як феномену культури і наступності наукового знання з метою його освітньої проєкції в навчання, в способи освоєння наукового знання, яке б перестало виступати для фахівця як багаж знань, мертвий вантаж – скопище відомостей і готових висновків та результатів пізнання, – що зберігається про запас, а замість цього поставало б у формі отриманих здібностей, навичок і вмінь особистості, тобто засвоювалось як методи вирішення теоретичних і практичних інноваційних завдань, як засоби оволодіння будь-якою проблемною ситуацією з метою прийняття доцільних рішень.

У найбільш загальному вигляді опис науки як феномена культури містить у собі два підходи: зовнішній і внутрішній. В першому випадку наука розглядається як цілісний феномен відносно світу культури. В другому випадку, наука постає як складний, структурований об'єкт, кожна з частин якого може бути розглянута як самостійний об'єкт.

Очевидно, що культурна домінанта пронизує всю структуру наукового пізнання, зачіпаючи і його методологію. Культурний контекст науки виявляє її здатність до поліваріативності застосування наукових теорій у сучасних соціальних практиках, а також дозволяє оцінювати кінцевий результат функціонування науки не лише з позицій істинності й корисності, але і за критеріями Добра, Правди і Краси як індикаторів культури, про які писав український філософ С.Б. Кримський [1, с. 10].

За переконанням С. Б. Кримського, культура оптимізує людино-розмірний світ, який є альтернативою усякій механістичності, бо він є структурованим за модусами творчості і свободи.

«Проте, будучи формою саморозвитку людини, культура функціонує на шляхах опредмечення її сутнісних сил, в тому числі і її пізнавальних здібностей. У цьому сенсі наука входить у склад культури» – пише філософ. Саме культурний бік функціонування науки хвилює його найбільшою мірою, оскільки для нього наука, як і інші феномени культури, визначають духовний розвиток особистості.

Сергій Борисович розглядає гуманістичний аспект застосування наукового знання, бо «за межами соціально-гуманітарного використання наукове знання втрачає культурно-гуманістичний вимір та впадає у фаустіанські колізії, до яких веде цинізм знання, позбавленого моральних обріїв». А тому науку не можна розглядати як самостійну систему щодо інших форм культури. У всесвітній історії, – зазначає він, – слід ставити питання про єдність і взаємодію науки та культурно-історичних систем. При цьому дослідження умов перетворення науки на культурний феномен він пропонує здійснювати під кутом зору врахування людинорозмірних початків прогресу наукового пізнання, його вписування в систему тієї або іншої цивілізації [2, с. 148].

Кожна країна, місто, установа чи організація повинні знайти свою власну культурну стратегію, визначити свої власні проблеми та знайти свої власні рішення. Найбільш доцільними є врахування таких питань при розробці культурних стратегій: створення, виробництво, поширення і захист/збереження культурного контенту: як забезпечити яскраве культурне життя; контент та інфраструктура: як забезпечити баланс між підтримкою культурної інфраструктури та залученням до неї людей і проведенням заходів; культурні установи та роль недержавного сектору: як підтримати національні установи, створюючи умови для процвітання приватного сектору та незалежної діяльності; зарплати та соціальні гарантії: як переконатися, що у професіоналів сфери культури є можливість працювати, і як оцінити їхній внесок; механізми фінансування культури: як фінансувати культуру та диверсифікувати джерела фінансування, щоб вони були не лише державними; нормативно-правова база (як закони, що безпосередньо стосуються культури, так і загальні закони та нормативні акти): як підтримувати розвиток культури за допомогою створення сприятливого правового середовища; взаємозв'язок між національною, регіональною, місцевою та приватною культурами: як координувати участь у культурному розвитку державних та приватних, національних та місцевих зацікавлених сторін; окрім загальних питань, сучасні культурні стратегії у всьому світі зачіпають низку інших важливих аспектів: соціокультурне розмаїття та розмаїття форм культурного самовираження; доступ до культури (участь у культурі, соціально неблагополучні групи населення, віддалені райони, рівний доступ тощо); освіту у сфері культури (як доступ до культури для дітей та молоді, так і вищу освіту у сфері культури); культурну та креативну індустрію (планування, інформованість, підприємництво у сфері культури, інновації та технології, творчі інкубатори, нарощування потенціалу тощо); права інтелектуальної власності, боротьбу з піратством; доступ до фінансування і різноманітність джерел фінансування (приватне, європейське, міжнародне фінансування, схеми кредитування, ваучери, інвестори, податки тощо); просування культури в інших галузях політики (перехресне фінансування та супутні ефекти), включаючи культуру та сталий розвиток, освіту, регіональний розвиток і туризм, економіку та інновації, брендинг країни, соціальні інновації тощо; культуру та відродження міського середовища, якість життя; цифрову культуру (оцифровування культурної спадщини, нові технології у сфері культури); культурний і творчий експорт та інтернаціоналізацію, культурну дипломатію; належне

врядування у сфері культури (прозорість, верховенство права, участь у культурі, звітність, плюралізм).

Належний процес розробки стратегії призводить до підвищення очікувань і більшого залучення зацікавлених сторін, тому люди хочуть бачити реальні дії, які призводять до реальних змін.

Вважаємо, що сьогодні для зміни освітньої парадигми необхідна зміна ракурсу, фокусу бачення. Під баченням тут розуміється навіть не цілеспрямоване спостереження, а особливе, як вважає С. А. Борчиков, «світосприймаюче і гносеологічне бачення, яке характеризує будь-яку парадигму пізнання в модусі специфіки її пізнавального прикладання». Характерно, що вчений мимоволі пов'язує світосприйняття і способи пізнання, але не вказує на зв'язок світосприйняття зі світоглядом, картиною світу, а отже - цінностями і смислами.

Таким чином розгляд філософського розуміння науки як феномену культури є перспективним для подальших розвідок при розкритті ролі знання у процесі людинотворення і вдосконалення способу людського життя на противагу однобічному утилітарному, прагматичному погляду на знання як засіб отримання економічної вигоди, прибутку, власної користі тощо.

Наука виступає і як фактор соціальної регуляції суспільних процесів. Вона впливає на потреби суспільства, стає необхідною умовою раціонального управління. Будь-яка інновація потребує аргументованого наукового обґрунтування. Прояв соціокультурної регуляції науки здійснюється через сформовану в суспільстві систему виховання, навчання й залучення його членів до дослідницької діяльності.

Як феномен, культури наука завжди спирається на сформовані в суспільстві культурні традиції, на загальні цінності й норми. Пізнавальна діяльність уплетена в буття культури. Тож властива науці культурно-технологічна функція пов'язана з включенням людини в пізнавальний процес. Культурна сутність науки визначає її етичну й ціннісну наповненість.

Наука виступає і як фактор соціальної регуляції суспільних процесів. Вона впливає на потреби суспільства, стає необхідною умовою раціонального управління. Будь-яка інновація потребує аргументованого наукового обґрунтування. Прояв соціокультурної регуляції науки здійснюється через сформовану в суспільстві систему виховання, навчання й залучення його членів до дослідницької діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дротянко Л. Г. Наука як феномен культури у філософській спадщині С. Б. Кримського / Л. Г. Дротянко // Вісник Нау. Серія: Філософія. Культурологія. – Київ, 2015. № 2 (22). С.10-13
2. Кримський С. Б. Наука як феномен цивілізації / Кримський С. Б. Запити філософських смислів. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2003. – 238 с.

РОЗДІЛ ІХ

УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В СУЧАСНОМУ СВІТІ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА

Грицай Любов Володимирівна

(Велика Писарівка, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ З БАТЬКАМИ

У статті розкрито особливості співпраці з батьками в умовах реформування освіти як головного чинника «педагогіки партнерства». У взаємодії учні – учитель – батьки найважливіше закладу освіти налагодити співпрацю з батьками, оскільки вони є рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат. Співпраця закладу освіти з батьками – це основа оновленої системи розвитку особистості як учасника освітнього процесу, новий вектор освітніх можливостей.

Ключові слова: співпраця, «педагогіка партнерства», освітнє середовище, спілкування, взаємини.

В статье раскрыты особенности сотрудничества с родителями в условиях реформирования образования как главного фактора «педагогика партнёрства». Во взаимодействии ученики - учитель - родители важнее всего учебному заведению наладить сотрудничество с родителями, поскольку они являются равноправными участниками образовательного процесса, ответственными за результат. Сотрудничество учебного заведения с родителями - это основа обновленной системы развития личности как участника образовательного процесса, новый вектор образовательных возможностей.

Ключевые слова: сотрудничество, «педагогика партнерства», образовательная среда, общение, взаимоотношения.

The article reveals the peculiarities of cooperation with parents in the conditions of education reforms as the major factor of «partnership pedagogy». In relations students-teacher-parents it is the most important to provide cooperation with parents as they are equal participants of educational process and are responsible for the result. Cooperation of school and parents is the basis for personality development, new vector of educational possibilities.

Key words: cooperation, partnership pedagogy, educational environment, communication, relationships.

В умовах якісного реформування української школи й основі сучасного освітнього процесу однією з вагомих ознак є партнерські взаємини між учнем, учителем і батьками, так звана педагогіка партнерства. Щоб учасники освітнього процесу активно й результативно взаємодіяли, Нова українська школа має на меті побудувати взаємин між педагогами, учнями, їхніми батьками на якісно новому рівні, який ґрунтується на партнерстві, яке є одним із (5-м з 8-и) її ключових компонентів. У взаємодії учні – учитель – батьки найважливіше закладу освіти налагодити співпрацю з батьками,